

Kulturdepartementet
Boks 8030 Dep
0030 Oslo

Forslag til endringer i lov om folkebibliotek – høring

Voksenopplæringsforbundet (VOFO) viser til Høringsnotat (udatert) med høringsfrist 8. juni 2012 om endringer i lov om folkebibliotek, og takker for muligheten til å avgi uttalelse.

Generelt oppfatter vi at endringsforslagene er relativt interne, det vil se at de har konsekvenser først og fremst for biblioteksektoren selv og for styringsstrukturen (stat, kommuner og fylkeskommuner).

Vi oppfatter dessuten at de fleste endringene ikke innebærer endring av praksis, men at de mer stadfester en utvikling som har funnet sted og en situasjon som er etablert.

VOFO er studieforbundenes fellesorganisasjon i Norge og er slik, som folkebibliotekene, tuftet på folkeopplysningstanken. Historisk har kontakten og samarbeidet mellom vår sektor og biblioteksektoren vært tett og nært. Vi sier gjerne at bibliotek, folkehøgskole og studieforbund er likeverdige greiner på folkeopplysningens stamme.

VOFO har de siste to årene ledet et nordisk prosjekt støttet av Nordisk Ministerråd (Nordplus Horisontal) om samarbeid mellom våre to sektorer. Målsettingen har vært å utnytte samarbeidets synergieffekter med tanke på bedre læringstilbud for voksne bl.a. når det gjelder digital kompetanse. Vi har altså sett at biblioteket som læringsarena og voksenopplæringsorganisasjoner og institusjoner som læringsaktører har gitt flere voksne, ikke minst innvandrere og eldre, mulighet for å tilegne seg kunnskap om vår ”digitale virkelighet” og om hvordan den håndteres i hverdagen.

VOFO har i prosjektet samarbeidet både med fylkesbibliotek og kommunale folkebibliotek, og ser klart – som høringsnotatet også understreker – betydningen av at begge disse biblioteknivåene er operative og har god kompetanse. Vi støtter med andre ord høringsnotatets vurderinger når det gjelder fylkesbibliotekenes rolle.

Vi er også som følge av foranstående enig i departementets forslag om ”... å ta inn formidlingsoppagavene i formålsparagrafen.” (notatet side 6).

Vi er videre enig i høringsnotatets vurderinger og konklusjon når det gjelder kompetansekrav og at, i den grad kommuner har vanskelig for å imøtekomme dette, man løser det ved interkommunale tiltak.

Høringsnotatet drøfter – om ikke inngående – forholdet mellom de tre bibliotekformene: folkebibliotek, skolebibliotek og universitets- og høyskolebibliotek, og foreslår bl.a. at bestemmelsen om at folkebibliotek og skolebibliotek skal samarbeide bør fjernes (side 15). Vi ser begrunnelsen for dette; at de to institusjonene begge befinner seg innenfor kommunens forvaltningsområde.

VOFO mener likevel at bestemmelsen bør beholdes. Litt fra utsiden opplever vi at både folkebiblioteker og skolebiblioteker mange steder strever hardt for å fylle sine funksjoner. Stramme budsjetter gir begge knappe ressurser. Begge bibliotekformene må mange steder redusere sine tilbud. En bedre samordning av service og tilbud fra skole- og folkebibliotekene vil uten tvil tjene befolkningens interesser. Mange steder tror vi at også en fysisk samordning vil være et gode. Sannsynligvis burde skole- og folkebibliotek sortere under samme forvaltningsenhet også på nasjonalt nivå.

Et bibliotek har oppgaver både innen kultur- og kunnskapsformidling, og hører slik både kultur- og kunnskapssektoren til. Det er en utfordring for det statlige nivået – som forvalter av lovgivningen på feltet – å forme et lov- og forvaltningsverk som kan fungere fleksibelt og synergisk til beste for brukerne. I dette bildet må alle tre bibliotekformer ses i sammenheng.

Oslo, 2012-06-06

Vennlig hilsen

Voksenopplæringsforbundet

Sturla Bjerkaker
generalsekretær